

ไข้เลือดออก

สาเหตุของ โรคไข้เลือดออก

เกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 สายพันธุ์ ได้แก่ ชนิด 1, 2, 3 และ 4 (DEN-1, DEN-2, DEN-3, DEN-4) โดยมียุงลายบ้าน ตัวเมียเป็นพาหะนำโรค กล่าวคือ ยุงลายตัวเมียจะกัดและดูดเลือดของผู้ป่วยที่เป็นโรค ไข้เลือดออกก่อน (เชื้อไวรัสเดงกี ในเลือดของผู้ป่วยจะเข้าไปพักตัวและเพิ่มจำนวนในตัวยุงและเชื้อนี้สามารถมีชีวิตอยู่ในตัวยุงได้ตลอดอายุของยุง คือ ประมาณ 1-2 เดือน)

ระยะพักตัวและการติดต่อ

ระยะเพิ่มจำนวนของไวรัสเดงกี ประมาณ 8-10 วัน

ระยะพักตัวของเชื้อไวรัสเดงกี ในคนประมาณ 3-14 วัน

โดยทั่วไปประมาณ 5-8 วัน

ระยะการติดต่อ

โรคไข้เลือดออกไม่ติดต่อจากคนสู่คน ติดต่อกันได้โดยมีแมลงนำโรค การติดต่อจึงใช้เวลาในผู้ป่วยและในยุง ระยะที่ผู้ป่วยมีไข้ประมาณวันที่ 2-4 ระยะนี้จะเป็นระยะที่ติดต่อกับคนสู่ยุง และเป็นระยะเพิ่มจำนวนของเชื้อไวรัสในยุงอีก 8-10 วันจึงจะเป็นระยะที่ติดต่อกับยุงสู่คน

อาการของ ไข้เลือดออก

อาการของ ไข้เลือดออก ไม่จำเพาะอาการมีได้หลายอย่าง ในเด็กอาจจะมีเพียงอาการไข้และผื่น ในผู้ใหญ่ที่เป็น ไข้เลือดออก อาจจะมีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดตามตัว ปวดกระบอกตา ปวดกล้ามเนื้อ หากไม่คิดว่าเป็น โรค ไข้เลือดออก อาจจะทำให้การรักษาช้า ผู้ป่วยอาจจะเสียชีวิต ทั้งนี้ลักษณะที่สำคัญของ ไข้เลือดออก มีอาการสำคัญ 4 ประการคือ

1. ไข้สูงลอย : ไข้ 39-40 องศาเซลเซียส มักมีหน้าแดง โดยมากไม่ค่อยมีอาการน้ำมูกไหลหรือไอ เด็กโตอาจมีอาการปวดเมื่อยตามตัว และปวดศีรษะ อาการไข้สูงมักมีระยะ 4-5 วัน

2. อาการเลือดออก : เลือดกำเดาไหล เลือดออกตามไรฟัน เลือดออกในกระเพาะ โดยจะมีอาการอาเจียนเป็นเลือด หรือถ่ายดำ มีจุดเลือดออกตามตัว

3. ตับโต

4. ความผิดปกติของระบบไหลเวียนเลือด หรือช็อก : มักจะเกิดช่วงไข้จะลด โดยผู้ป่วยจะมีอาการกระสับกระส่าย มือเท้าเย็น รอบปากเขียว อาจมีอาการปวดท้องมาก ก่อนจะมีอาการช็อก ซีฟจรเบาเร็ว ความดันต่ำ

ตัวอีกเสบจากไข้เลือดออก อีกหนึ่งอาการที่ต้องระวัง

อาการตัวอีกเสบอย่างรุนแรง สามารถพบได้ในผู้ป่วยไข้เลือดออกเช่นกัน โดยจะเกิดขึ้นกรณีที่เชื้อไวรัสเข้าไปทำลายตับ หรือเกิดจากการที่ตับถูกทำลายเพราะการทำงานของระบบภูมิคุ้มกัน ดังนั้นหากมีอาการไข้เลือดออกแล้วก็ควรสังเกตอาการอย่างใกล้ชิดหากเกิดอาการตัวอีกเสบจะได้ทำการรักษาได้ทันที่

ลักษณะตุ่มไข้เลือดออก

ตุ่มโรคไข้เลือดออกจะคล้ายกับตุ่มยุงกัดทั่วตัว และใกล้เคียงกับผื่นจากโรคหัด แต่จะสังเกตได้ว่า ถ้าเป็นไข้เลือดออกจะไม่มีอาการไอหรือน้ำมูกไหล และจุดเลือดออกของโรคไข้เลือดออกจะไม่รู้สึกสากมือเหมือนโรคหัด และเวลากดติงผิวหนังให้ติงจะไม่จางหายไปเหมือนจุดถูกยุงกัดธรรมดา ซึ่งถ้ามีอาการตามนี้ร่วมกับมีไข้สูงตลอดเวลา ควรรีบพาผู้ป่วยไปพบแพทย์โดยด่วน

☀️ การป้องกันโรค ไข้เลือดออก

ทุกวันนี้ยังไม่มียาที่รักษา ไข้เลือดออก ดังนั้นการป้องกันจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุด โดยป้องกันการแพร่ของยุง

★ การควบคุมสิ่งแวดล้อม

★ การป้องกันส่วนบุคคล

- ใส่เสื้อผ้าที่หนาพอสมควร
- การใช้ยาฆ่ายุง
- การใช้กลิ่นกันยุง เช่น ตะไคร้ หรือสารเคมีอื่น ๆ
- นอนในมุ้ง
- การควบคุมยุงโดยทางชีวะ
- เลี้ยงปลาในอ่างที่ปลูกต้นไม้ หรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

ดูแลเบื้องต้นเมื่อสงสัยเป็น ไข้เลือดออก

ไข้เลือดออก เป็นโรคติดต่อจากไวรัสชนิดหนึ่ง โดยมียุงลายเป็นพาหะ ซึ่งยุงลายจะกัดเด็กในตอนกลางวัน ทำให้เด็กที่ได้รับเชื้อป่วยเป็นไข้เลือดออกได้

ดูแลเบื้องต้นเมื่อสงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก

- ถ้าเด็กมีไข้สูง ควรเช็ดตัว และให้รับประทานยาลดไข้ พาราเซตามอล ทุก 4 - 6 ชั่วโมง (ห้ามใช้ยาแอสไพริน) เพราะจะทำให้เลือดออกรุนแรงขึ้น
- ควรให้เด็กดื่มน้ำหรือเครื่องดื่มมากๆ ควรให้ดื่มครั้งละน้อยๆ แต่ดื่มบ่อยๆ เพื่อทดแทนการเบื่ออาหาร ควรสังเกตอาการอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันภาวะช็อค
- กรณีผู้ป่วยที่มีภาวะช็อค ส่วนใหญ่จะหยุดคุยรู้เรื่อง ซึ่งถ้าไม่ได้รับการรักษา อาจเสียชีวิตภายใน 12 - 24 ชั่วโมง
- แต่ถ้าเด็กอาเจียนมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์
- ถ้าดูแลเบื้องต้นดี แล้วเด็กยังมีไข้เกิน 3 วัน หรือมีอาการเลือดออก (มีจุดแดงเล็กๆ ที่ผิวหนังบริเวณแขนขา ลำตัว หรือมีเลือดกำเดาไหล อาเจียนเป็นเลือด) ให้รีบส่งโรงพยาบาล
- หรือถ้าอาการไหลลดลง แต่เด็กมีอาการซึม ไม่รับประทานอาหารเลย ควรรีบนำส่งโรงพยาบาลโดยด่วน
- ถ้ามีอาการปวดท้อง ปัสสาวะน้อยลง กระสับกระส่าย ซีฟจรเต้นเบาเร็ว มือเท้าเย็นพร้อมกับไหลลดลง ให้รีบส่งโรงพยาบาลทันที

ข้อมูลประกอบ

การรักษา

- เนื่องจากยังไม่มียาเฉพาะ ที่สามารถต้านเชื้อไวรัสเด็งกี การรักษาตามอาการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ควรป้องกันไม่ให้เด็กเป็นไข้เลือดออกได้อย่างไร ?

- ป้องกันไม่ให้เด็กถูกยุงกัด โดยเฉพาะเวลากลางวัน
- ควรให้เด็กอยู่ในบริเวณสว่าง ไม่อับลม
- กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยเฉพาะบริเวณน้ำนิ่งที่สะอาด

☀️ การคัดกรองและแยกเด็กป่วย

ครูและผู้ดูแลเด็กควรคัดกรองเด็กป่วย โดยการตรวจและบันทึกสุขภาพเด็กทุกคน ทุกวัน เพื่อค้นหาเด็กป่วย หากมี ไข้สูง ให้สงสัยอาจเป็นไข้เลือดออก แนะนำให้ ทายากันยุงและหยุดเรียน พร้อมแจ้ง รพ.สต. หรือหน่วยงานสาธารณสุข ของรัฐ ใกล้เคียง เพื่อดำเนินการควบคุมโรค

- แจ้งผู้ปกครองนักเรียน ให้เฝ้าระวังบุตร หลานของตนเอง อาจป่วยเป็น ไข้เลือดออก โดยเฉพาะถ้ามีไข้สูง 2 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ให้รีบพาไปพบแพทย์
- ดำเนินการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำ ยุงลายทั้งในโรงเรียนและชุมชน ใกล้เคียง

กลุ่มรวมพลคนสว.

นางสาวอรสา ตระกูลสา	รหัส 125
นางสาวสุวรรณ ชุนเทียม	รหัส 126
นางวาสัญชี สิงโ	รหัส 129
นางสาวเกษร สมภาค	รหัส 130
นางรุ่งนภา งามรูป	รหัส 136
นางทิพวรรณ ลีสี	รหัส 137
นางสาวโสมนัส วรรณศรี	รหัส 143

